

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus

Giltig från: 2025-11-18

Innehållsansvar: Carina Granström, (cargr2), Sektionsledare

Giltig till: 2027-11-18

Godkänd av: Ann Örtoft, (annor12), Överläkare

Finnålspunktion med ultraljud

Metodbok Ultraljud

Gemensam rutin för att utföra undersökning på ett säkert och enhetligt sätt.

Förändringar sedan föregående version

Reviderad: Undersökningen har ny titel.

Utförs

NÄL och Uddevalla

Patientförberedelser

Kontrollera om patienten står på blodförtunnande medel t ex Waran, Trombyl (skall stå i Remissanteckning i RIS/PACS för kännedom)

Material

	NÄL	Uddevalla
20 cc spruta, 1 st	Skåp 1	Skåp 2
4 st objektglas/cytologglas	Låda 4	Skåp 4
Blå nål Sterican 0.60 x 60 mm 23 G (mugg "Nålar Thyreoideaprov")	Skåp 1	Skåp 2
Borstar till finnålspunktion/mugg (till att avlägsna prov från kanylen)	Skåp 1	-
Handtag/grå (till sprutan för aspiration)	Skåp 2	Skåp 4
Klorhexidinsprit 5 mg/ml	Bänk	Skåp 2
Slang till finnålspunktion (i första hand kristallslang i andra hand LECTRO-CATH 0,1–2,0 mm L 15 cm)	Skåp 2	Skåp 1
Transporthylsor (till objektglaset)	Låda 4	Skåp 4

Tillvägagångssätt

1. Patienten i ryggläge.
2. Läkaren kör ett vanligt ultraljud innan dukning.
3. Duka rent. Sätt i sprutan i handtaget, koppla mellanslangen på sprutan, sätt på nålen.
4. Läkaren spritar av punktionsstället samt transducer med Klorhexidinsprit.
5. Kör ultraljud för lokalisation.
6. Undersköterska/Sjuksköterska assisterar läkaren med spruta/nål
7. Läkaren gör punktionen och undersköterska/sjuksköterska aspirerar då läkaren säger till samt kontrollerar kanylen om det kommer provmaterial.
Vid fler provtagningar – byt nål.
8. Läkaren placerar provet på objektglaset och gör utstryk (lufttorkas).

Dokumentation i PACS

- Fyll i ansvarig läkare, sjuksköterska/undersköterska
- Start-stopptid

Hantering av prover

Information/förfrågan till polikliniska patienten

”Går det bra om provet sparas till forskning?” [Biobankslagen](#)

Informationsblad till patient - [Till dig som lämnar prov](#) – för utskrift (Nationella Biobanksrådet)

Objektglas alternativt provrör

Märk upp 4 objektglas som numreras 1–4, patientens namn, personnummer (10 siffror) på varje glas.

Placera objektglasen:

NÅL	Uddevalla
På skärbrädan (finns på bänken/under skåp 1)	På bänken med plastat pappersunderlägg

Stäm av patientdata med patient, objektglas och remiss!

Objektglasen förpackas i transporthylsor (förvaras i rumstemperatur).

Remiss

Använd Remiss ”ALLMÄN CYTOLOGI” (ej gyn)

Kan även fyllas i via datorn (för utskrift)

Välj: Allmän remiss cytologi

Remissen ska innehålla: namn, personnummer (10 siffror), provtagningsdatum, avdelning, remitterande läkare

Klinisk data, typ av prov – fylls i av röntgenläkaren

Prov/remiss lämnas

NÄL	Uddevalla
Lägg transporthylsorna och remiss i en plastficka. Dagtid (7:30–15:30) av ultraljudspersonal Jourtid Prov/remiss följer med patienten till avdelningen.	Använd brunt vadderat transportkuvert. Lägg transporthylsorna i ”provfickan”, remissen placeras i ”remissfickan”. Märk kuvertet ”PAD NÄL” – skickas med internposten

Eftervård

Ingen.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning
Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Carina Granström, (cargr2), Sektionsledare

Godkänd av: Ann Örtoft, (annor12), Överläkare

Dokument-ID: NU10095-1819752655-301

Version: 10.0

Giltig från: 2025-11-18

Giltig till: 2027-11-18